

Miért volt drága és miért lesz olcsóbb a dolgozók ruházkodása

A magyar dolgozók egyik legnagyobb problémája mindig a ruházkodás volt. Erre futotta legkevésbé a keresetükből, még pedig azért, mert konfekcióiparunk nagyon kezdetleges fokon állott. Olcsón ruházkodni pedig felett konfekcióipar nélkül

mehet el csukott szemmel. Választani kell azon az állapoton, amelyet szemléltetően mutat a következő párhuzam: Belgiumban a ruhagyártás 95 százaléka a konfekcióiparnak, 5 százaléka pedig a kisiparra esik. Magyarországon viszont 5 szá-

gas önköltség miatt drága nálunk a ruházkodás.

Ezek után természetesen, hogy erőteljesen fogtunk hozzá konfekcióiparunk fejlesztéséhez. Megalakult már a női Ruháipari NV., amely futószalagon gyárt női ruhát és kabátot. Egy-egy darab 3-4 óra alatt készül el. 1949-ben 50.000 darab női ruhát és kabátot gyártunk, de ezt a mennyiséget az ötéves terv során mintegy hatszorosra kívánjuk emelni, az egész konfekcióipar termelését pedig a duplájára.

1938-ban a fejletlen konfekcióiparunk 52,6 millió forint értékű termelt havi átlagban természetesen a tökéseknek. 1946-47-ben a háború okozta súlyos viszonyok következtében még ez a csekélynek mondható összeg is 15,5 millió forintra zuhant. Az első tervéven is csak a háborúelőtti színvonal 67 százalékát érték el 35,3 millió forint havi átlaggal. Az 5 hónapos tervben tovább javult az arány, a havi átlagtermelés értéke 42,5 millió forint lett, ami már 81 százaléka az 1938-as színvonalnak. 1949-ben végre túlszárnyaljuk a háborúelőtti termelést, a havi átlag előirányzata 61 millió forint és ezzel megvetjük az alapját annak a fejlődésnek, amely az ötéves terv során megoldja a dolgozóknak ezt a fontos problémáját.

A nép támogatásával a haladó tudományért

Február 25-én, a Magyar Tudományos Tanács alakuló ülésén mondotta Gerő elvtárs: »Ha azt akarjuk, hogy nálunk a tervszerű tudományos munka teljes erővel meginduljon és eredményes legyen, gyökeresen meg kell változtatni a tudományos munkával foglalkozók gazdasági helyzetét is. Ezért a Magyar Dolgozók Pártja javasolni fogja a kormányban — s meg vagyok győződve arról, hogy demokratikus kormányzatunk magáévá teszi javaslatunkat, — hogy ez a kérdés egy hónapon belül megoldódjék.«

Nem telt el egy hónap sem, mert a minisztertanács március 4-i ülésén már határozatot is hozott a magyar tudósok és kutatók anyagi helyzetének megváltoztatásáról.

Népi demokráciánk a Magyar Dolgozók Pártja kezdeményezésére újabb tanúbizonyságot adott annak, hogy szavak helyett tettekkel váltja valóra mindazt, ami a nép érdekeit szolgálja. Tudósaink jelentős anyagi megsegítése, a haladó és építő tudomány fejlődésének biztosítása is az országépítést, a nép érdekeit szolgálja.

Az országban összesen száznegyvenkilenc arra érdemes tudóst soroltak a Magyar Tudományos Tanács előterjesztése alapján. »Az, illetve »Be kategóriába. Szegeden tizenegy tudóst érint a tudományos státusz felállítás. Nem kell külön kihangsúlyoznunk, hogy ez a nagymértékű anyagi támogatás mit jelent tudósaink további eredményes munkájára illetően. Az elmúlt rendszerben tudósoknak lenni, tudományos kutatást folytatni egész életre szóló küzdelmet, a haladó tudományt szolgálni pedig sokszor meg nem értést, sőt üldöztetést jelentett. Tudósaink ezután nem lesznek többé nélkülözés és megfizetetlen áldozatot hozó munkásai a társadalomnak. Népi demokráciánk tudósainak lenni jól megfizetett hivatást, életpályát jelent.

A szocializmus építése és a tudomány fejlesztése, elválaszthatatlan fogalmak. A haladó tudomány minden vívmánya az emberiség előrehaladását, tökéletesebb társadalmi forma kialakítását jelenti. Az igaz tudomány nem öncélú, nem tudomány a tudományért, hanem az építést és a haladást szolgálja.

Akkor, amikor népi demokráciánk ilyen nagymértékű támogatást nyújt tudósainknak, mindennél jobban rácsodál a reakciónak azokra a rágalmainra, mintha népi demokráciánkban, a szocializmusban az értelmiségnek nem lenne jövője. A Szov-

jetunió példája is mindennél jobban igazolja, hogy a szocializmusban a tudósoknak messzemenő anyagi támogatást nyújtanak, hogy valóban a tudománynak éljenek. Mindenki előtt ismeretesek a szovjet tudomány hatalmas, korszerűkítő eredményei, amelyek létre sem jöhettek volna a tudósok messzemenő anyagi támogatása nélkül. Természetesen Pártunk kezdeményezése még csak az első lépést jelenti a magyar tudományos élet felvirágoztatásában. Ismeretes, hogy a tudományos intézményeken, egyetemeken, a dolgozó kutató és oktató személyzet és segédzsinnyel közlő több ezer részeseinek lényeges fizetésemelésben. Az új fizetési státusz munkát jutalmazza, teljesítményére a tudomány harcosainak. Az új fizetésrendezés majd nem négyezer tudományos munkást érint. Ha összehasonlítjuk a múlt rendszer és népi demokráciánk költségvetésénél azt a részét, amelyet a tudományos élet, a tudomány munkásainak díjazására fordít, akkor világosan láthatjuk, hogy népi demokráciánk támogatása számszerűen felülmúlja az elmúlt rendszernek a tudomány fejlesztéséért és támogatásáért hozott áldozatát.

Természetes tudósainkra ez a jelentős támogatás fokozott felelősséget ró, fokozott munkával és felelősséggel kell szolgálniuk a haladást, a társadalom előrelépését, progresszív ténnyezői közé kell tartozniuk. Munkásságuknak, kutatásuknak az új társadalmi forma megteremtését kell szolgálnia. Felelősséggel tartoznak tudósaink a dolgozó népeknek, annak a népnek, amely áldozatot hozott értük, mert hiszen ma egy fiatal fizetése jóval több mint például egy szakmunkásé. A dolgozó nép áldozatot hoz a tudósokért, de ugyanakkor elvárja tőlük, hogy munkásságukkal az ő érdekeit képviseljék.

Még csak négy évvel vagyunk a felszabadulás után, a Pártunk javaslatára életbe léptetett fizetésrendszer bizonyítja, hogy népi demokráciánk mihelyt gazdasági helyzete megengedte segítse sietett a tudománynak a tudomány harcosainak. Fordulópontot jelent a magyar tudomány történetében tudósaink anyagi megsegítése. Új távlatokat nyit előttünk, a fejlődésnek, az előrehaladásnak ma még szinte felbecsülhetetlen perspektívát. Bizonyítéka a tudósok fizetésrendszerének annak a következetes és szilárd kulturpolitikának, amelyet Pártunk ezen a téren is követ.

Fokozott felelősségérzet, nagyobb munkakedv, a nép érdekében szem előtt tartása — ez kell, hogy jellemezze tudósaink további munkáját. A dolgozó nép tudja, hogy az áldozat nem lesz hiábavaló. A magyar tudományos élet kiválóságai pedig felismerik, hogy a dolgozó nép segítségével a közös nagy célért, a szocializmus építéséért fáradoznak.

Faragó József

Lenin-renddel tüntették ki a 30 éves Komszomol

A Komszol kongresszusának záróülésén felszólalt Svernik, a Szovjetunió legfelső tanácsa elnöke, akit a nagygyűlés résztvevői viharos tapsal ünnepeltek. Svernik átnyújtotta a Komszomolnak a Lenin-rendet. Ezzel a Komszomol 30 éves jubileuma alkalmából kitüntették azokért a kiváló érdemekért, amelyet a szovjet ifjúság kommunista szellemben való nevelése terén szerzett. A kongresszus résztvevői levelet intéztek Sztálinhoz, a szovjet ifjúság nagy barátságához és a nemzeti vezetőjéhez.

Palotai Borla

Amíg a szülők dolgoznak...

Dalolnak, játszanak, tanulnak a „Móra Ferenc” napközi otthon uttörői

Nem is olyan régen még a kiváltságosok felcicomázott gyermekeinek szórakozóhelye volt az úgynevezett »Belvárosi óvoda«. Most új felírás: »Móra Ferenc napközi otthona« hirdeti a változást. Munkába induló asszonyok vezetik ide csoportosan gyermekeiket mindennap.

Fehér köpenybe öltözött óvónő és gondozónők várják a gyermekeket. A gyülekezőteremből kiszűrődő gyermekkacagás, játékos csevegés derűs hangja a szülőt és nyugodtan hagyja itt gondozásra gyermekét.

Öröm nézni

Hegedűsöz hívja reggeli tornára a gyermekeket. Vidáman alakul a kör, körül fogják az óvónőt, vidáman száll az ének: »Uttörő pajtasok jól vigyázzatok. Játék után énekszóval mennek vissza helyükre a gyermekek s jól esik aztán a tiszta óra. A nagyobb gyermekek segítenek a felszolgálásnál. Kell, hogy munkára, ügyességre, önállóságra nevelődjenek már ebben a korban. Öröm nézni, milyen jó étvágyal fogyasztják a jóízű, egészséges kakaót, amit a gondozónők készítettek.

Csupa tűz lelkesedés

Úszóna után kis csoportok alakulnak. A gyermekek szabadon választanak játékot. A munkanyagot az óvoda szekrényéből s kezdődik az önálló munka. Csupa tűz, lelkesedés ül ki az arcokon. Itt kockákat raknak ki, építenek, ott agyagot gyúrnak, másutt rajzolnak a gyermekek. Egyszer csak énekbe kezd valaki; mind több gyermeknél abba marad a játék, a munka, mind többen csatlakoznak s nemsokára visszahangzik a terem a jókedvtől. Mintha egy nagy család gyermekei volnának.

Terítnek az uttörők

A város napköziotthonos konyhájából autó hozta pontos időben az ízletesen elkészített ebédet. Ötven munkásszülő jó étvágyu gyermeke veszi körül az asztalkát. A nagyobbak sürgőnek, forognak, folyik a terítés. Valamennyi gyermek jó

étvágyal fogyasztja el bőséges adagját.

Edes álom

Lassan elfogy az ebéd s már készítk is a hálószoba feketét. Alig telik el néhány perc s 50 egészséges gyermek edes álma felett öröködhetik az óvónő. A frissítő alvást délutáni beszélgetés követi. Ennek során

a szabadságról, Leninről, Sztálinról, Rákosiról beszélnek a gyermekek. Az új, szocialista jövő épül itt.

Késő délutánra jár az idő, amikor a szülők megelégedetten átvesszik gyermekeiket s megerősíti őket küzdelmükben az a gondoskodás, amit népi demokráciánk gyermekeiken keresztül juttat számukra.

Szántó György elvtárs előadása a tudományos státuszról

Pénteken este az Ady-téri egyetem auditorium maximumában több száz főnyi lelkes hallgatóság előtt Szántó György elvtárs, miniszteri osztálytanácsos tartott előadást az új tudományos státuszról. Ez az alkalom egyúttal ünnep is volt, ünnepe annak a nagyjelentőségű kezdeményezésnek, amelyet Pártunk indított el a tudomány kiváló harcosainak anyagi megsegítésére. Az előadást dr. Tren-

csényi Waldapfel Imre elvtárs nyitotta meg, majd dr. Straub Bruno elvtárs tolmácsolta a szegedi tudományos státuszba sorolt tudósok köszöntését a magyar dolgozó népnek. Szántó György elvtárs nagy lelkesedéssel fogadott beszédében részletesen ismertette az új tudományos státuszt és vázolta azokat a feladatokat, amely népi demokráciánk tudósai előtt állnak.

NIKOLAJ (1945.)

re és hozzáálltak a tábori telefon felszereléséhez. Nikolaj volt a parancsnok nagy, marcona alak, szurkos szemekkel, döngő lépteikkel, ahogyan filmekben alakítják a vad kozákokat...

A telefon működni kezdett. Valami félelmetes és lenyűgöző volt abban, ahogyan harsogva adták le a híreket. Semmitsem értettünk abból, amit mondtak s mégis pattanásig feszült idegekkel követtük őket. Már éjfélre járt, s még mindig megémberekedve, összekocogó fogakkal lestük Nikolaj újját, mely a térdén kiterített térképen körözött. S egyre harsogott a jelenlévők az utóak közti harcokról, arról, hogy házról-házra, emeletről-emeletre folyik az ütközet s a szobák ablakaiban gépfegyverek csövei merednek Budapest felé.

Hajnaldótt. Nikolajtól Szergej vette át a szolgálatot, — mert akkor már névszerint ismertük mindegyiket, — s Nikolaj egy padra terítette köpenyét, hogy végigfeküdjön rajta. De hirtelen megakadt a szeme a kanárin, amely ott ruh-

basztott két prices között egy kalitkában. A madár akkor már hetek óta néma volt, a sötétség, a légmozgás, a nyirkos hullat, tépetten, borzosan, kicsire húzódkodva ült a kalitka szájában. Nikolaj hozzálépett s kemény szájaszája füttyre csúcsosodott. Erdeklődve, dalmatosan füttyölt. S mert nem jött válasz a hangokra, s a madár gombostűszeme álmosan hunyorgott, aggódva, szinte tagolva füttyölt... Aztán szájharmónikát vett elő a zsebéből s madárfüttyöt utánzó, trillázó futamokat csalt ki belőle. Fáradozatlanul, újra és újra. Mint egy anva, aki tízszer, százszor elismétel egy-egy szót, amíg a gyermek utánamondja. Kint zúgtak a repülő, a bomba robbant. O felváltva füttyölt és harmonizált roppant figyelmesen, egyre jobban előrehajolva mintha a madárka szívverését lesné. S végre a kanári piciny csőrén valami füttyhöz hasonló gyenge nesz motoszkált.

Az elkinzött torokból, melyet oly soká gyötört az erőszakos légmozgás, kiröppentek a szabadság kezdő füttyjei...